

**Protokół z eliminacji powiatowych
66. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego
zorganizowanego przez Miejskie Centrum Kultury
w Tomaszowie Mazowieckim**

23 kwietnia 2021 roku w Miejskim Centrum Kultury „Browarna” przy ul. Browarnej 7 odbyły się eliminacje 66. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Wpłynęło **27 zgłoszeń**, w tym:

- **18 w turnieju recytacji,**
- **1 w turnieju wywiedzione ze słowa,**
- **5 w turnieju teatru jednego aktora,**
- **3 w turnieju poezji śpiewanej**

Jury w składzie:

Ewa Audykowska-Wiśniewska – aktorka filmowa i teatralna, absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi, od ukończenia studiów związana z Teatrem Jaracza w Łodzi,

Lucyna Jakubczyk – pedagog, teatrolog, instruktor teatralny, wykładowca Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, założycielka i reżyserka Teatru Studenckiego WYJŚCIE EWAKUACYJNE,

Michał Rzepka – reżyser teatralny, trener, wykładowca praktyki i teorii teatralnej oraz trener szkoleń i warsztatów emocji głosu, integracji, perswazji, komunikacji interpersonalnej i rozwoju osobistego (autoprezentacji, umiejętności teatralnej)

po wysłuchaniu 27 prezentacji przyznało nagrody i wyróżnienia.

W turnieju recytacji w kategorii szkół ponadpodstawowych:

I nagroda – **Weronika Wieteska** – Klub 25 Brygady Kawalerii Powietrznej w Nowym Glinniku

II nagroda – **Izabella Wawer** – II Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Maz.

III nagroda – **Robert Pająk** – I Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Maz.

wyróżnienie – **Aleksandra Grad** – Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Tomaszowie Maz.

wyróżnienie – **Jakub Gamrot** – Powiatowe Centrum Animacji Społecznej w Tomaszowie Maz.

W turnieju recytacji w kategorii dorosłych:

I nagroda – **Elżbieta Jakóbczyk** – Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Maz.

II nagroda – **Marek Ziółkowski** – zgłoszenie indywidualne

W turnieju teatru jednego aktora w kategorii szkół ponadpodstawowych:

I nagroda – **Filip Owczarek** – III Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Maz.

II nagroda – **Zuzanna Borowska** – Powiatowe Centrum Animacji Społecznej w Tomaszowie Maz.

w turnieju poezji śpiewanej:

I nagroda – **Wiktoria Jaworska** – II Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Maz.

II nagroda – **Zuzanna Borowska** – Klub 25 Brygady Kawalerii Powietrznej w Nowym Glinniku

wyróżnienie – **Julia Stępień** – II Liceum Ogólnokształcące w Tomaszowie Maz.

Osoby nominowane do udziału w eliminacjach rejonowych 66. OKR w Piotrkowie Trybunalskim, które odbędą się 15 maja 2021 roku:

- w kategorii recytacja: **Weronika Wieteska, Izabella Wawer, Robert Pająk, Elżbieta Jakóbczyk,**
- w kategorii teatr jednego aktora: **Filip Owczarek, Zuzanna Borowska,**
- w kategorii poezja śpiewana: **Wiktoria Jaworska, Zuzanna Borowska**

Eliminacje powiatowe 66. OKR odbyły się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz Starosty Tomaszowskiego. Fundatorem nagród w konkursie było Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim.

Uwagi i zalecenia jurorów:

Jury dziękuje za wszystkie prezentacje i podjęte próby mierzenia się z trudną sztuką słowa. Jednocześnie zwraca uwagę na kilka aspektów, które pozwolą uczestnikom konkursu rozwijać się i stać się w przyszłości lepszymi recytatorami.

Przede wszystkim recytacja to nie automatyczne odtwarzanie zapamiętanego tekstu, ale sztuka sceniczna, prezentacja artystyczna. O jej wyrazie decyduje m.in. to jak wchodzimy na scenę, jak się po niej poruszamy, jak zaczynamy mówić, jak kończymy. Mówiąc, staramy się chwytać kontakt wzrokowy ze słuchaczami. Mówienie ze sceny nie może być na równi z mową potoczną, należy wyeliminować niechlujstwo na rzecz staranności języka.

Konkurs recytatorski powinien być popisem pięknej polszczyzny. Szczególne ważne jest prawidłowe wymawianie końcówek, czyli wygłosu w słowie i właściwe akcentowanie wyrazowe (w języku polskim akcent pada na przedostatnią sylabę). Należy też zwrócić uwagę na poprawną wymowę samogłosek nosowych.

Istotny jest też dobór repertuaru. Należy szukać tekstów niebanalnych, w których recytator może pokazać jak najwięcej swoich możliwości, odnaleźć bliskie mu emocje czy przeżycia. Wskazane jest, by wybierać do prezentacji utwory, w których płęć podmiotu lirycznego czy literackiego będzie zgodna z płcią recytatora.

Najważniejsza jest interpretacja tekstu. Po wyborze utworu trzeba go dokładnie przeanalizować i zrozumieć. Ten sam tekst można bowiem powiedzieć na wiele sposobów, zależy to od intencji mówiącego.

W recytacji środki wyrazu pozasłownego (gesty, ruch, mimika) są skromniejsze niż w teatrze. Oczywiście można ich używać, ale niech będą naturalne, świadome i użyte w momentach, które mają podkreślić sens mowy. Nie ma potrzeby wymachiwania

bez celu rękami czy – co jest chyba jeszcze gorsze – ilustrowania nimi wszystkiego, o czym mówimy. Unikajmy też dodatkowych rekwizytów w czasie występu. Prostota i naturalność niech będą naczelną cnotą.

Te zasady dotyczą również uczestników pozostałych kategorii. Poezja śpiewana to wypowiedź, w której przeżycie, emocja płynie z treści wiersza. W której słowo dominuje (znaczeniowo i formalnie), a muzyka służy uwyrażeniu idei, stworzeniu klimatu spotkania z odbiorcą.

Gra aktora oparta jest na emocjach, nauczmy się je wyrażać. Teatr to przestrzeń, trzeba ją odpowiednio wykorzystać, często zwracając się do wyobraźni widza. Każdy przedmiot na scenie powinien być użyty i każdemu przedmiotowi możemy nadać wiele różnych znaczeń, co jest ważne w teatrze amatorskim, który nie może pozwolić sobie na rozbudowaną scenografię. Teatr to interpretowanie rzeczywistości, a nie jej wierne odzwierciedlanie. Szukajmy takich środków, które rozwijają wyobraźnię.

Kategoria "wywiedzione ze słowa" to turniej dla poszukujących nowych form wypowiedzi. Dla przykładu – występ, który nie jest recytacją, a nie stał się jeszcze teatrem; łączenie – w obrębie jednego utworu – mówienia ze śpiewem, śpiewu z ruchem. **Takie propozycje muszą jednak wychodzić od słowa, być próbą jego interpretacji, sprawdzenia jego związków z innymi językami sztuki.** Gest, ruch, mimika, rekwizyt – wszystko to wtedy jest uzasadnione, gdy uwyrażnia wypowiedziane słowa, wydobywa głębsze złoża znaczeniowe i emocjonalne. Wywodzenie ze słowa polega więc na szukaniu nowych znaczeń, nowych form komunikacji z drugim człowiekiem, a nie tylko na dodaniu muzyki lub postawieniu krzesła.

Podpisy jurorów

Ewa Audykowska-Wiśniewska .....

Lucyna Jakubczyk .....

Michał Rzepka.....